

INFORMACJE O PROJEKCIE BADAWCZYM

„Rączki do Góry!”

Kierownik projektu: prof. Przemysław Tomalski

Szanowni Państwo!

Dziękujemy za zainteresowania projektem badawczym dotyczącym rozwoju motorycznego i społecznego niemowląt. Poniżej przedstawiamy informacje o przebiegu spotkań, rodzaju zbieranych danych i ochronie danych osobowych. Nasze dane kontaktowe znajdą Państwo na dole strony.

Jak wygląda udział w badaniu?

Badanie obejmuje 5 spotkań z rodzicem i dzieckiem w wieku ok. 4-, 6-, 9-, 12- i 24-miesięcy. Spotkania mają podobny przebieg i składają się z kilku krótkich zabaw, dostosowanych do wieku i możliwości malucha. Przed rozpoczęciem zabawy poprosimy, aby zarówno Państwo, jak i dziecko, założyli specjalne, elastyczne opaski z lekkimi czujnikami ruchu. Przygotujemy 7 czujników dla dziecka (na ręce, nogi, tułów i głowę) oraz 5 czujników dla rodzica (ręce, tułów, głowa). Pozwoli nam to sprawdzić, jakie ruchy wykonuje maluch i jak codzienne interakcje i zabawy z rodzicem wpływają na rozwój umiejętności motorycznych i językowych dzieci. Dodatkowo, na opasce na głowie przypniemy malutką kamerkę, dzięki której będziemy mogli zobaczyć, jak wygląda świat widziany oczami dziecka. Opaski nie powodują żadnego dyskomfortu, a maluchy szybko zapominają, że mają cokolwiek przypięte do rączek czy nóżek. Jeśli jednak dziecko nie będzie chciało mieć założonej którejkolwiek z opasek, może ona zostać pominięta. W czasie spotkania poprosimy o zabawę z dzieckiem między innymi grzechotkami, książeczkami i różnymi innymi zabawkami. Cała interakcyjna część spotkania zostanie nagrana przy użyciu kamer w pracowni, a do analiz wykorzystamy zarówno nagrania audio, jak i wideo.

Ważną częścią spotkania jest obserwacja rozwoju motorycznego dziecka. Wykorzystujemy do tego specjalną skalę, na której zaznaczamy, jakie umiejętności w zakresie motoryki maluch już osiągnął. Jeśli nie uda nam się czegoś zaobserwować, zapytamy rodzica lub poprosimy o wykonanie danej próby. Dodatkowo podczas spotkania w wieku 12 miesięcy chcielibyśmy przeprowadzić skalę rozwojową, podczas której maluch razem z nami będzie wykonywał różne zadania. Dla rodzica to doskonała okazja, żeby zaobserwować, ile dziecko już potrafi.

Na niektórych spotkaniach, kolejną częścią będzie zadanie eye-trackingowe. Na specjalnym monitorze wyświetlimy maluchowi kilka krótkich filmików. Podczas oglądania, dziecko będzie siedzieć u Państwa na kolanach lub samodzielnie w wysokim krzeselku, a Państwo obok niego. Eye-tracker pozwoli nam sprawdzić, jak długo dziecko patrzy na poszczególne elementy na ekranie i co najbardziej przyciąga jego uwagę.

Na koniec poprosimy Państwa o wypełnienie kilku kwestionariuszy dotyczących dziecka i rodziny. Część kwestionariuszy zostanie wypełniona podczas spotkania, a część, dla Państwa wygody, prześlemy w formie ankiety online. Pozwoli nam to lepiej poznać rodzinę i malucha.

Całość spotkania zajmie ok. 1.5 - 2 godziny (zależnie od wieku dziecka), włączając w to czas potrzebny maluchowi na zapoznanie się z otoczeniem oraz przerwę na konieczne czynności pielęgnacyjne lub karmienie. W czasie całego spotkania będziecie Państwo razem z dzieckiem. Będziecie również mogli w każdej chwili zrobić przerwę lub zrezygnować z dalszego udziału.

Opcjonalną częścią badania w wieku około 18-24 miesięcy, do udziału w której zachęcamy, jest nagranie próbek wypowiedzi malucha w domu. Do tego celu wykorzystamy ubieralne urządzenia przypominające miniaturowy dyktafon, które pozwalają nagrywać próbki mowy dziecka podczas swobodnych interakcji w ciągu dnia. Badacz przekaże je Państwu, pokaże jak je obsługiwać i poprosi o nagrywanie podczas dwóch kolejnych dni (najlepiej weekendu). Taki sposób zbierania danych daje nam wgląd w codzienne, społeczne interakcje dziecka z jego otoczeniem i stanowi dopełnienie danych zebranych w laboratorium. Dane z nagrań analizowane będą ilościowo, np. policzymy ilość słów wypowiedzianych przez dziecko bądź dorosłe osoby w jego otoczeniu. Ta część badania jest niezwykle ważna, ponieważ pozwoli nam zrozumieć, jak wczesny rozwój motoryczny przekłada się na rozwój mowy w późniejszym wieku. Osoby chętne otrzymają szczegółowe informacje dotyczące tej części projektu oraz osobne formularze zgody na udział.

Co badacie w tym projekcie?

Wyniki badań podkreślają, że codzienne doświadczenie zabawy i interakcji z opiekunami jest ważnym, wspierającym czynnikiem dla rozwoju umiejętności społecznych i językowych maluchów. Aktywne angażowanie się przez niemowlęta i małe dzieci w interakcje ze światem zewnętrznym zwrótnie kształtuje ich umiejętności.

W tym projekcie chcemy przyjrzeć się rozwojowi umiejętności komunikacyjnych niemowląt w pierwszym roku życia. Niemowlęta w komunikacji z rodzicami korzystają z różnych nabytych i rozwijanych kompetencji - wzrokowych, motorycznych i wokalnych; przenoszą wzrok między przedmiotami, bądź utrzymują na nich uwagę przez dłuższy czas, sięgają po interesujące zabawki lub wokalizują w sposób coraz bardziej przypominający dźwięki otaczającego je języka. Co więcej, w kolejnych miesiącach życia rozwój motoryczny niemowląt powiązany jest z uczeniem się precyzyjnego wybierania odpowiednich form odpowiedzi - przykładowo, uczą się „odpowiadać” wokalnie na mowę rodzica, zmniejszając współwystępującą aktywność rąk i nóg. W ramach naszego badania chcemy przyjrzeć się zależnościom pomiędzy tymi zachowaniami niemowląt w interakcji z rodzicem oraz sprawdzić, jak zmieniają się one wraz z rozwojem.

Zakładamy, że umiejętność wybierania właściwej formy odpowiedzi jest zasadniczą częścią uczenia się komunikacji z rodzicem, a zatem może być znacząca dla zrozumienia podstaw rozwoju językowego w późniejszym okresie.

Regularne wizyty w wieku 4-, 6-, 9-, 12- i 24-miesięcy pozwolą nam to sprawdzić jak wraz z rozwojem maluchów zmieniają się zachowania dzieci (ruchowe, wzrokowe, wokalne) oraz zależności, w jakich ze sobą pozostają. W trakcie badania niemowlęta ubrane będą w specjalne czujniki, dzięki którym możliwy będzie precyzyjny pomiar aktywności motorycznej. Minikamerki założone na głowach, a także zadania eye-trackingowe, pozwolą nam zobaczyć na co patrzą maluchy, a nagrania audio umożliwią analizę różnych typów wokalizacji. Mamy nadzieję, że nasz projekt pozwoli dostarczyć nową wiedzę na temat prekursorów pomyślnego rozwoju językowego.

Co się stanie z zebranymi danymi? Kto będzie miał do nich dostęp?

Wszystkie zebrane dane oraz nagrania zostaną zapisane na komputerze i będą opatrzone wyłącznie numerem identyfikacyjnym uczestnika, bez Państwa imienia i nazwiska. Dzięki temu wszystkie dane, które uzyskamy będą anonimowe. Dostęp do nagrań mają wyłącznie członkowie naszego zespołu oraz współpracujący naukowcy. Wyniki uzyskane w badaniu zostaną wykorzystane wyłącznie do celów naukowych (w publikacjach, rozprawie doktorskiej, wystąpieniach konferencyjnych) z zachowaniem pełnej poufności danych osobowych.

Czy omówicie ze mną wyniki badania?

Dane w naszym badaniu są zbierane dla całej grupy dzieci i są analizowane łącznie. Używane przez nas skale rozwojowe są standardowe dla badań naukowych, nie mają jednak norm dla polskiej populacji. Z tego powodu na podstawie zebranych przez nas w trakcie badania informacji nie możemy diagnozować trudności danego dziecka. Narzędzia te pozwalają jednak bliżej przyjrzeć się rozwojowi dziecka i chętnie omówimy z Państwem postępy dziecka.

Jakie środki ochrony będą stosowane podczas spotkania?

W związku z pandemią SARS-Cov-2 dokładamy wszelkich starań, żeby zminimalizować ryzyko zakażenia. Pomieszczenia laboratorium są wietrzone i ozonowane po każdej wizycie rodziców z dzieckiem. Wszystkie zabawki, opaski i urządzenia są dezynfekowane po każdym użyciu. Badacze przez całe spotkanie są ubrani w maseczki i/lub przyłbice. Na spotkanie zapraszamy jednego rodzica z dzieckiem. Jeśli z jakichś przyczyn jest to niemożliwe i na spotkaniu ma się pojawić dwójka rodziców, to prosilibyśmy o wcześniejszą informację. Poprosimy Państwa również o dezynfekcję rąk przy wejściu do budynku oraz do laboratorium, a także o noszenie maseczki na czas przejścia po budynku i podczas dłuższych przerw w czasie badania (podczas interakcji z dzieckiem nie będą musieli Państwo zakrywać ust i nosa).

Państwa pomoc w prowadzeniu badań jest niezwykle cenna. Jeżeli mają Państwo jakiekolwiek pytania dotyczące projektu chętnie odpowiemy na nie drogą telefoniczną lub e-mailową, a także w trakcie spotkania. Przed udziałem w badaniu poprosimy Państwa o podpisanie pisemnej zgody.